

ZVLÁŠTNÍ PRAVIDLA PRO
UKONČOVÁNÍ VZDĚLÁVÁNÍ
VE STŘEDNÍCH ŠKOLÁCH
A KONZERVATOŘÍCH
MATURITNÍ ZKOUŠKOU VE
ŠKOLNÍM ROCE 2019/2020

MŠMT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Praha, 6. 5. 2020

ZVLÁŠTNÍ PRAVIDLA PRO UKONČOVÁNÍ VZDĚLÁVÁNÍ VE STŘEDNÍCH ŠKOLÁCH A KONZERVATOŘÍCH MATURITNÍ ZKOUŠKOU VE ŠKOLNÍM ROCE 2019/2020

Letošní maturitní zkoušky se řídí zákonem č. 135/2020 Sb., o zvláštních pravidlech pro přijímání k některým druhům vzdělávání a k jejich ukončování ve školním roce 2019/2020, který byl publikovaný ve Sbírce zákonů dne 27. března 2020 pod č. 135/2020 Sb. Účinnosti tento zákon nabyl dnem publikace ve Sbírce zákonů.

K výše uvedenému zákonu Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen „ministerstvo“ nebo „MŠMT“) vydalo prováděcí právní předpis: **vyhlášku č. 232/2020 Sb., o přijímacím řízení, maturitní zkoušce a závěrečné zkoušce ve školním roce 2019/2020**, která upravuje detaily postupu při organizaci i hodnocení všech výše uvedených zkoušek.

MŠMT Vás prostřednictvím tohoto materiálu seznamuje s přijatou právní úpravou tak, aby její aplikace byla ve Vaší škole co možná nejsnazší.

Provozní podmínky pro konání maturitní zkoušky jsou upraveny v samostatném materiálu.

Rozhodné termíny událostí souvisejících s maturitní zkouškou ve vztahu ke scénáři uvolňování opatření ve středních školách

Od pondělí 11. května 2020 bude možná účast žáků závěrečných ročníků středních škol, a to zejména za účelem přípravy na maturitní zkoušky nebo závěrečné zkoušky.

Maturitní zkoušku podle zákona č. 135/2020 Sb., o zvláštních pravidlech pro přijímání k některým druhům vzdělávání a k jejich ukončování ve školním roce 2019/2020, lze nejdříve konat 21. den po znovuoobnovení osobní přítomnosti žáků na středním vzdělávání ve škole, tedy nejdříve od pondělí 1. června 2020 (§ 20). Toto pravidlo se týká všech součástí společné i profilové části maturitní zkoušky kromě dvou výjimek: maturitní práce a její obhajoby před zkušební komisí a praktické zkoušky. U těchto částí zkoušky může ředitel školy podle zákona stanovit náhradní způsob jejího konání a hodnocení (§ 26).¹

Pouze tyto dvě části maturitní zkoušky lze tedy konat i ve dřívějším termínu (nejdříve však po obnovení možnosti osobní přítomnosti žáků ve středních školách).

Pokud by některá škola konala jinou součást maturitní zkoušky (než maturitní práci a její obhajobu před zkušební komisí nebo praktickou zkoušku) v období do 21. dne po obnovení možnosti osobní přítomnosti žáků ve středních školách, jednalo by se o porušení zákona a žáci by tento postup mohli napadnout v rámci přezkumu maturitní zkoušky.

Výjimky stanovené zákonem není možné rozšiřovat také proto, že zákon dává stanovením termínu 21 dnů po obnovení osobní přítomnosti žáků prostor pro jejich přípravu po nestandardním období vzdělávání na dálku.

Nejzazší termín možnosti konat profilovou část maturitní zkoušky je stanoven na pátek 17. července 2020.

¹ MŠMT chápe toto ustanovení jako pravidlo, které dává řediteli **volnost i v otázce období/termínu konání**. Jiný způsob konání totiž nutně obsahuje i složku časovou. Náhradním způsobem může například být předložení jiné práce žáka, kterou ředitel uzná za maturitní práci nebo za vykonání praktické zkoušky, nebo uzná práci nedokončenou, **na které žáci pracovali ještě před přijetím opatření souvisejících z epidemií (tedy dávno před obdobím definovaným jako „21 dní po obnovení osobní přítomnosti“)**. Ustanovení § 26 tedy považujeme za speciální k § 20 zákona č. 135/2020 Sb.

Podmínky pro připuštění k maturitní zkoušce

Podle nové právní úpravy mohou v jarním zkušebním období maturitní zkoušku konat osoby, které podaly přihlášku:

- a) k maturitní zkoušce pro toto období,
- b) k opravné nebo náhradní zkoušce pro toto období, nebo
- c) z důvodu opakování zkoušky nebo její části na základě rozhodnutí vydaného v rámci řízení o přezkumu průběhu a výsledků maturitní zkoušky podle § 82 školského zákona.

Maturitní zkoušku koná každý žák přihlášený k maturitní zkoušce bez ohledu na to, zda ukončil poslední ročník vzdělávání úspěšně či nikoliv.

Kritéria hodnocení společné části maturitní zkoušky

Kritéria hodnocení zkoušek a dílčích zkoušek společné části maturitní zkoušky a kritéria celkového hodnocení maturitní zkoušky budou zveřejněna na webových stránkách MŠMT a Centra.

V rámci kritérií pro konání zkoušek z českého jazyka a literatury a cizích jazyků jsou kritéria upravena tak, že se do nich nezapočítávají zkoušky konané formou písemné práce, započítány budou pouze těm žákům, kteří mají písemnou práci složenou v minulých obdobích. Těm maturujícím žákům, kteří byli přihlášení pouze k vykonání zkoušky formou písemné práce (kterou nebudou konat) a ostatní dílčí zkoušky z daného jazyka již mají úspěšně vykonány, bude výsledná známka z daného jazyka vypočítána dle kritérií pouze z didaktického testu a ústní zkoušky. Písemnou práci nekonají.

V rámci vyhlášených kritérií pro školní rok 2019/2020 budou také upravena kritéria pro podzimní zkušební období maturitní zkoušky. Ta budou dvojí. Žáci přihlášení k jarnímu zkušebnímu termínu maturitní zkoušky, kteří budou konat první opravné a náhradní zkoušky nebo opakovat zkoušku na základě rozhodnutí vydaného v řízení o přezkumu průběhu a výsledků maturitní zkoušky v podzimním zkušebním období, budou tuto zkoušku konat také dle kritérií podle nové právní úpravy. Pro ostatní žáky budou v podzimním zkušebním období platná standardní kritéria dle školského zákona.

Kritéria hodnocení profilové části maturitní zkoušky

Vyhlášená kritéria pro konání profilové části maturitní zkoušky se nemění, vyjma konání praktické zkoušky nebo maturitní práce s obhajobou. Pro tyto dvě zkoušky nový zákon umožnil, že ředitel školy může stanovit náhradní způsob jejich konání a hodnocení. S náhradním způsobem konání a hodnocení maturitní práce a její obhajoby před zkušební komisí nebo praktické zkoušky seznámí ředitel školy žáka s dostatečným předstihem před jejím konáním.

Zkušební maturitní komise

Jmenování předsedů zkušebních maturitních komisí zůstává v platnosti, je na daný školní rok. Doporučujeme, aby ředitel školy v dostatečném předstihu před konání maturitních zkoušek ověřil, zda mohou všichni jím navržení nebo jmenovaní členové komise svoji funkci v maturitní komisi vykonávat. V případě již krajským úřadem jmenovaného předsedy zkušební maturitní komise, který by se ze závažných důvodů nemohl zkoušek účastnit, musí ředitel školy informovat o této skutečnosti krajský úřad, který musí provést změnu jmenování předsedy zkušební maturitní komise. Obdobné platí pro případy, kdy by jmenování bylo na konkrétní termín.

Za standardní situace platí, že pro podzimní zkušební období může krajský úřad omezit počet zkušebních komisí a určit žákovi v dané škole jinou komisi do 30. června 2020. V souvislosti s aktuální mimořádnou situací vyvolanou epidemií koronaviru však není možné tento termín stihnout, když samotné maturitní zkoušky mají skončit do 17. července 2020. Vlivem zásahu vyšší moci tedy v letošním roce platí, že pro podzimní zkušební období může krajský úřad po podání přihlášek k opravným nebo náhradním zkouškám omezit počet zkušebních komisí a určit žákovi v dané škole jinou komisi nejpozději 14 dnů před zahájením profilových zkoušek v tomto zkušebním období.

Místopředsedu a další členy zkušební maturitní komise jmenuje ředitel školy pro jarní zkušební období nejpozději do 5 dnů ode dne obnovení možnosti osobní přítomnosti žáků ve středních školách, tj. nejpozději do 18. května. Pro podzimní zkušební období pak nejpozději 31. července 2020.

Jmenování školních maturitních komisařů pro jarní zkušební období zůstává v platnosti. Komisaře pro podzimní zkušební období jmenuje Centrum pro danou školu do 31. července 2020.

Pro příslušné zkušební období jmenuje ředitel školy zadavatele nejpozději 14 kalendářních dnů před termínem konání příslušné zkoušky nebo dílčí zkoušky podle jednotného časového schématu, tedy 14 dní před 1. červnem respektive 2. červnem dle harmonogramu konání didaktických testů.

Jmenování místopředsedy a dalších členů zkušební komise učiněné přede dnem nabytí účinnosti této vyhlášky zůstává v platnosti, nezmění-li jej ředitel školy v termínu pro jejich jmenování uvedených v předchozích odstavcích.

Koordinace termínů ústních zkoušek společné a profilové části maturitních zkoušek

MŠMT považuje za nezbytné, aby krajské úřady v součinnosti s řediteli středních škol a konzervatoří koordinovali termíny ústních zkoušek společné a profilové části maturitních zkoušek tak, aby tyto zkoušky byly personálně zabezpečeny ve vazbě na jmenování předsedů zkušebních komisí.

POVINNOSTI A PŘÍPADNĚ DALŠÍ MOŽNÉ ČINNOSTI, KTERÉ SE BUDOU NEBO MOHOU REALIZOVAT V OBDOBÍ OD PONDĚLÍ 11. KVĚTNA 2020 DO PÁTKU 29. KVĚTNA 2020.

Příprava na maturitní zkoušku

Možná dobrovolná účast žáků závěrečných ročníků středních škol na vzdělávání, a to zejména za účelem přípravy na maturitní zkoušky, včetně možnosti realizace praktického vyučování zejména na školních pracovištích. Dále se bude moci realizovat praktická výuka (například jízdy) žáků posledních ročníků v oborech vzdělání, které obsahují i povinnou přípravu za účelem získání řidičských oprávnění nebo výuka žáků posledních ročníků za účelem získání svářečských oprávnění.

Termín pro odevzdání seznamu 20 literárních děl žákem řediteli školy byl prodloužen

Žák odevzdá řediteli školy seznam 20 literárních děl k ústní zkoušce MZ z českého jazyka a literatury, v případě, pokud se tak nestalo do 31. března 2020 dle § 5 odst. 3 vyhlášky č. 177/2009 Sb. Pokud žák odevzdal seznam literárních děl již do 31. března 2020, může jej změnit (ale nemusí, tento úkon zůstává v platnosti) a odevzdat nový seznam do 18. května 2020 (tento den je první pracovní den lhůty pro odevzdání podle § 18 odst. 2 vyhlášky č. 232/2020 Sb.).

Neodevzdá-li žák do stanoveného data vlastní seznam 20 literárních děl, losuje si u zkoušky z pracovních listů ke všem dílům obsaženým ve školním seznamu literárních děl.

Termín pro podání žádosti o nahrazení jedné ze zkoušek profilové části z cizího jazyka

Žák podá řediteli školy písemnou žádost o nahrazení jedné povinné nebo jedné nepovinné zkoušky v profilové části maturitní zkoušky z cizího jazyka výsledkem úspěšně vykonané standardizované zkoušky z tohoto cizího jazyka doložené jazykovým certifikátem dle § 81 odst. 6 školského zákona do 21. května 2020 (tedy 10 dnů od obnovení možnosti osobní přítomnosti žáků na středních školách), pokud se tak nestalo do 31. března 2020. I v tomto případě platí, že žák může (ale nemusí, tento úkon zůstává v platnosti) podat žádost novou nebo svoji žádost do tohoto termínu změnit.

Součástí žádosti je vždy doklad nebo úředně ověřená kopie dokladu o úspěšném vykonání standardizované zkoušky.

Informace o standardizovaných zkouškách, které ředitel školy může podle § 30 vyhlášky č. 232/2020 Sb. zvolit jako náhradu zkoušky z cizího jazyka, zveřejněná ministerstvem před 1. dubnem 2020 způsobem umožňujícím dálkový přístup, je platná pro jarní i podzimní zkušební období v kalendářním roce 2020.

Seznámení žáka s přiznaným uzpůsobením podmínek konání maturitní zkoušky

Ředitel školy prokazatelně seznámí žáka s přiznaným uzpůsobením podmínek pro konání maturitní zkoušky a zákonného zástupce nezletilého žáka s úpravami podmínek a způsobu konání zkoušek podle přílohy č. 3 k vyhlášce č. 177/2009 Sb. v jarním zkušebním období **nejpozději 14 dnů před konáním zkoušky**.

Konání maturitní práce a její obhajoby a praktické zkoušky

V případě maturitní práce a její obhajoby před zkušební maturitní komisí za standardního stavu platí, že na její vypracování má žák nejméně jeden měsíc a maturitní práci může zpracovávat a obhajovat více žáků společně. V souvislosti s vyhlášením nouzového stavu a mimořádnými opatřeními je však nutné počítat s tím, že podmínky pro vypracování takové práce mohly být výrazně ztíženy či dokonce zcela znemožněny (žáci se nemohli setkávat, nebylo možné chodit např. do laboratoří apod.). V případě praktické zkoušky platí obdobné. Z tohoto důvodu zákon výslovně umožňuje řediteli školy, aby stanovil náhradní způsob konání těchto dvou forem zkoušky a také jejich hodnocení. V úvahu tak přichází např. hodnocení pouze toho, co žák stihl vypracovat nebo zvolení zcela jiného zadání či formy konání. Konkrétní rozhodnutí tak bude na řediteli školy, který i původně kromě jiného stanovil téma maturitní práce, způsob jejího zpracování, kritéria jejího hodnocení a zadání, délku a způsob konání praktické zkoušky.

Ředitel školy je povinen žáka s náhradním způsobem konání a hodnocení maturitní práce a její obhajoby a praktické zkoušky **seznámit s dostatečným předstihem**. Ředitel by tak měl učinit prakticky ihned poté, co se rozhodne, zda vůbec a případně jaký bude tento náhradní způsob konání a hodnocení. S náhradním způsobem pak samozřejmě seznámí i vedoucího a oponenta maturitní práce a celou zkušební maturitní komisi.

V rámci náhradního způsobu konání může být stanoven termín konání i před 21. dnem ode dne obnovení možnosti osobní přítomnosti žáků ve středních školách.

Seznámení žáka s termínem a místem konání zkoušek maturitních zkoušek

Ředitel seznámí prokazatelným způsobem žáka s termínem a místem konání zkoušek maturitní zkoušky, a to nejpozději do 5 dnů přede dnem konání konkrétní zkoušky.

Současně ho seznámí s organizačními pokyny pro žáky z rizikové skupiny, jak je uvedeno v metodice k Ochráně zdraví při konání maturitních zkoušek.

Volno k přípravě na konání zkoušky - „svatý týden“

Výslovně se stanovuje, že ředitel školy může dát žákům až 5 dní volna k přípravě na maturitní zkoušku. S přihlédnutím k okolnostem je na úvaze ředitele školy, zda žákům toto volno poskytne a zda bude volno trvat celých 5 dnů.

Sdělení termínů zahájení ústních zkoušek z českého jazyka a literatury a cizího jazyka Centru

Termíny zahájení ústních zkoušek z českého jazyka a literatury a z cizího jazyka v příslušných třídách sdělí ředitel školy Centru prostřednictvím jeho informačního systému 14 kalendářních dnů před konáním prvního didaktického testu. Tedy nejpozději dne 18. května 2020.

Doručení zkušební dokumentace a zpřístupnění tiskopisů protokolů a záznamů ze strany Centra

CZVV zpřístupní tiskopisy protokolů a záznamů nejpozději 7 dnů před termínem konání 1. didaktického testu, tj. 25. května 2020.

Centrum doručí příslušnou zkušební dokumentaci maturitní zkoušky do zkušebního místa v bezpečnostních schránkách nejpozději poslední pracovní den, tj. 29. května 2020, který předchází zahájení didaktických testů.

SPOLEČNÁ A PROFILOVÁ ČÁST MZ

Společná část maturitní zkoušky – konání didaktických testů

První den konání jednotného zkušebního schématu (pondělí 1. června 2020)

- 8:00 - didaktický test – matematika, francouzský jazyk
- 13:00 - didaktický test – anglický jazyk

Druhý den konání jednotného zkušebního schématu (úterý 2. června 2020)

- 8:00 - didaktický test – český jazyk a literatura
- 13:00 - didaktický test – německý jazyk, španělský jazyk, ruský jazyk

Třetí den konání jednotného zkušebního schématu (středa 3. června 2020)

- 9:00 - didaktický test – Matematika +

Maturitní zkouška se skládá ze zkoušek ze zkušebních předmětů společné části podle § 78 a zkoušek profilové části podle § 79 školského zákona s tím, že podle § 22 zákona č. 135/2020 Sb., se ve společné části zkouška ze zkušebního předmětu český jazyk a literatura a cizí jazyk neskládá z dílčí zkoušky konané formou písemné práce.

Pokud má žák na základě podané přihlášky v jarním zkušebním období skládat v rámci opravné nebo náhradní zkoušky nebo opakování zkoušky pouze dílčí část společné části konanou formou písemné práce, pak tuto část nekoná a platí, že se mu výsledná známka ze zkoušky z českého jazyka či cizího jazyka společné části maturity bude počítat pouze z výsledku didaktického testu a ústní zkoušky. Konkrétní poměr stanovuje vyhláška tak, že celkové hodnocení zkušebního předmětu se stanoví váženým aritmetickým průměrem všech konaných dílčích zkoušek; v případě, že žák nekoná písemnou práci ve společné části, je hodnocen pouze z didaktického testu a ústní zkoušky; v případě zkušebního předmětu cizí jazyk se započítává hodnocení didaktické testu dvěma třetinami a hodnocení ústní zkoušky jednou třetinou. V případě zkušebního předmětu český jazyk a literatura se započítává didaktický test i ústní zkouška jednou polovinou.

Zpracování a centrální vyhodnocení výsledků zkoušek společné části maturitní zkoušky, s výjimkou dílčích zkoušek konaných formou ústní zajišťuje Centrum.

Ředitel školy po ukončení zkoušek zajistí na základě výzvy CZVV předání bezpečnostní schránky Centru způsobem stanoveným Centrem. Na tomto procesu se oproti standardnímu stavu nic nemění.

Zpřístupnění výsledků didaktických testů ze strany Centra řediteli školy

Centrum nejpozději 7 dnů po dni konání didaktických testů, tj. v období od 8. do 9. června 2020 zpřístupní řediteli školy výsledky didaktických testů prostřednictvím informačního systému Centra v jarním zkušebním období.

Ústní zkoušky společné a profilové části maturitní zkoušky

Konkrétní termíny určí ředitel školy v souvislosti s vyhlášeným časovým schématem ministerstvem. S ohledem na potřebu dodržování zvýšených hygienických opatření i prostřednictvím minimalizace sociálních kontaktů mezi různými osobami a skupinami doporučujeme, aby ústní zkoušky společné a profilové části maturitních zkoušek se nepřekrývaly s termíny konání přijímacích zkoušek. Nejzazší termín pro konání ústní zkoušky společné a profilové části maturitní zkoušky je stanoven na pátek 17. července 2020.

Profilovou část maturitní zkoušky a ústní zkoušku společné části vyhodnocuje škola.

Hodnocení zkoušek s výjimkou písemné zkoušky a praktické zkoušky oznámí žákovi předseda zkušební maturitní komise veřejně ve dni, ve kterém žák tuto zkoušku nebo její část konal. Oproti standardnímu stavu tedy platí, že žák se může dozvědět hodnocení písemné zkoušky nebo praktické zkoušky bez ohledu na to, kdy se konají ústní zkoušky, tedy i později než v den jejich konání.

Hodnocení písemné zkoušky a praktické zkoušky oznámí žákovi předseda zkušební maturitní komise nicméně bez zbytečného odkladu po jejich vyhodnocení.

Centrum uvolní maturitní vysvědčení školám, vždy nejpozději do 2 pracovních dnů od shromáždění všech výsledků za danou třídu.

Žák, který vykonal úspěšně obě části maturitní zkoušky, obdrží maturitní vysvědčení od ředitele školy bez zbytečného odkladu.

Podání žádostí o přezkoumání výsledku nebo průběhu maturitní zkoušky

Na rozdíl od úpravy ve školském zákoně mohou žáci dle nového zákona podávat žádosti o přezkoumání výsledku nebo průběhu maturitní zkoušky krajskému úřadu nebo ministerstvu v upravené lhůtě **do 20 dnů po dni, kdy konají poslední část maturitní zkoušky**. Školský zákon pro podávání žádosti za standardní situace stanovuje 20denní lhůtu od konce období, které stanovovala vyhláška č. 177/2009 Sb. pro jednotlivé části maturitní zkoušky zvlášť. Toto pravidlo se nyní neuplatní.

PRAVIDLA A TERMÍNY SPOJENÉ S OPRAVNÝMI NEBO NÁHRADNÍMI TERMÍNY MATURITNÍ ZKOUŠKY V PODZIMNÍM ZKUŠEBNÍM OBDOBÍM 2020

Osoba, která byla přihlášena ke konání maturitní zkoušky v jarním zkušebním období 2020, koná první opravnou nebo náhradní zkoušku podle speciálního zákona i v podzimním zkušebním období, tedy zejména bez písemné práce ve společné části. V případě, že by osoba konala opravnou nebo náhradní zkoušku konanou formou maturitní práce a její obhajoby, doporučuje se zachovat stejné téma i zadání maturitní práce.

Osoba, která nebyla přihlášena ke konání maturitní zkoušky nebo dílčí zkoušky v jarním zkušebním období 2020, koná opravnou nebo náhradní zkoušku podle § 78 a 79 školského zákona, tj. včetně konání písemných prací z českého jazyka a literatury a cizího jazyka.

Podle běžných pravidel školského zákona koná opravnou zkoušku také osoba, která v jarním zkušebním období konala první opravnou nebo náhradní zkoušku a neuspěla.

Termíny pro podání přihlášky k opravné nebo náhradní zkoušce nebo v případech, kdy osoba na základě rozhodnutí vydaného v rámci řízení o přezkumu průběhu a výsledků maturitní zkoušky, jsou stejné jak pro osoby, které budou konat maturitní zkoušku podle speciálního zákona bez písemné zkoušky ve společné části (typicky tedy půjde o první opravnou nebo náhradní zkoušku plynoucí z jarního zkušebního období 2020), tak i pro osoby, které budou konat maturitní zkoušku podle školského zákona s písemnou zkouškou ve společné části.

Přihlášku ke konání maturitní zkoušky v podzimním zkušebním termínu je nutné odevzdat do 25. července 2020, pro všechny platí vzor přihlášky uvedený v příloze č. 1 k vyhlášce č. 177/2009 Sb.

Vlastní seznam literárních děl k ústní zkoušce maturitní zkoušky z českého jazyka a literatury je pro podzimní zkušební období nutné odevzdat také do 25. července 2020. Neodevzdá-li žák do stanoveného data vlastní seznam 20 literárních děl, losuje si u zkoušky z pracovních listů ke všem dílům obsaženým ve školním seznamu literárních děl.

Rovněž do 25. července 2020 musí žák, resp. osoba, která bude maturovat v podzimním zkušebním období, podat žádost o nahrazení zkoušky z cizího jazyka v profilové části maturitní zkoušky výsledkem standardizované zkoušky podle školského zákona dokládající jazykové znalosti žáka na úrovni B1 nebo úrovni vyšší podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

Ředitel školy předá prostřednictvím informačního systému údaje Centru nejpozději do 31. července 2020.

Mírně odlišný od standardního postupu je i postup školy po podání přihlášky: škola zašle žákovi potvrzený výpis z přihlášky z informačního systému Centra nejpozději do 5 dnů od předání údajů Centru. V případě nesouladu údajů uvedených ve výpisu žák zašle škole do 5 dnů správné údaje. O tom je vhodné žáka poučit.